

פתח דבר

עבדי זמן עבדי עבדים הם, עבד אדני הוא לְבַד חֲפְשִׁי
עַל בֵּן בְּבִקְשׁ כָּל אֲנוּשׁ חֲלָקוֹ, חֲלָקֵי אֲדֹנָי! אָמְרָה נִפְשִׁי
(רבי יהודה הלוי)

הרב יואל קטן, הרב עזריה אריאל, הרב חננאל סרי, משה ארנד, איתמר כהן, אריאל הורביץ. בהלכות קידוש החודש, בא על הברכה ד"ר שמחה ולנר ז"ל המומחה בלוח העברי על הערותיו להלכות קידוש החודש. אף ראוי לציין את הערותיהם של רבים וטובים מקוראינו, שתקצר היריעה מלפרט את שמותיהם, ישמרם צורם ויטיב להם בכל אשר יעשו. ר' אריה יואלי ערך את מפתח הלכות שבת בטוב דעתו ובנסינו העשיר. פרופ' זהר עמר יעץ לנו עצות מחכימות בזיהוי הצמחים הנזכרים במשנת הרמב"ם. ניסיונו הרב ואדיבותו היו לנו לעזר רב. בכדיקות ובהכנות לדפוס נעזרתי בחריצותו ובדבקותו של נאור ידעי, ועוד סייעו לימינו יעקב שהם אשר על הטכנולוגיה, יעקב עציון ואברהם בן ארוש. באיורים, סייעו לי יונתן עזרן, יעקב שהם ואילן פפני. תודה לגב' הילה בירן על רעיון לבה הנפלא בעיצוב המיוחד של כריכת הספר ולמר יצחק וייספיש על מאמציו בהפקת הספר. ואסיים בשבח אכסניה של תורה, ישיבת "אור וישועה", בראשות מו"ר הרב אליהו רחמים זייני והמנכ"ל ישי בוצחק, שנטלה על עצמה להפיץ את משנת הרמב"ם. ואחרון חביב, לאיש יקר, החפץ בעילום שמו, אשר מניע את הנחלת הרמב"ם בכל כוחו, מכוח קריאתו של הרבי מליובאוויטש, איש אשר אשקודש בו, מאיץ בנווסייענו, מעודד ותומך. להט לבבו מדביק את כולנו בעשייה מבורכת.

כולם עשו את מלאכתם בהתנדבות שלא על מנת לקבל פרס. תהא משכורת כולם שלמה מעם השם אלוהי ישראל. ברכת התורה תהא שלוחה להם בכל אשר יפנו וזכות הנשר הגדול תהא חופפת עליהם ועל בתיהם.

רחב לבי מעידודם של הרב שמואל טל שליט"א, של הרב נחום אליעזר רבינוביץ שליט"א, שחלק מדרך הביאור נסמכת על ספרו "יד פשוטה", ושל הרב רצון ערוסי שליט"א.

בעריכת הספר ובסידורו, פעלו בחכמה ובמעשה אומן דוד הלל, עמנואל מזרחי ומנחם מענדל שכטר. אשריהם על סבלנותם הרבה ודבקותם הגדולה במלאכה זו, שבה בא הספר לידי גמר.

ואחרונים חביבים, הלוא הם בני ביתי. יברך השם את נוות ביתי, ישמרה צור, המלווה את עבודתי הקשה במפעל זה, ואת ילדינו היקרים. יהי רצון שנהיה אנחנו וצאצאינו כולנו אוהבי השם ולומדי תורתו לשמה.

ברוך הוא ה' אלוהינו ואלוהי אבותינו, שהחיינו וקיימנו והגיענו לימנים האלו, להציע לפני בית ישראל את הספר השלישי בחיבור "משנה תורה" להרמב"ם, הלוא הוא ספר זמנים, העוסק במועדים הקבועים בשנה בתוספת ביאור, למען יהיו הכול, קטן וגדול, איש ואישה, בעל לברחבובעל לב קצר, ממשמשים בתורת רבנו בכל הודם ותפארתם.

•••

על מטרת משנה תורה, על הנוסח ועל דרך הביאור כבר כתבנו בהקדמה למהדורה המבוארת בכרך א, ולכן נסתפק כאן בשלמי תודה.

•••

"מפעל משנה תורה" הוא מפעל מתנדבים ביסודו, שחזונו הוא שכל אחד ואחד יוכל להכיר את התורה שבעל פה כולה, באופן המקיף ביותר ובצורה המתומצתת והמסודרת למופת כפי שהביאה הרמב"ם לידי ביטוי בספר "משנה תורה".

סדרה זו יוצאת מתוך שיתוף פעולה בין אנשים של צורה, תלמידי חכמים, ומוסדות רבים, כל אחד מומחה בתחומו, שראו בביאור משימה לאומית ונחלצו למאמץ הכביר, ובהם: ישיבת "תורת החיים" אשר ביד-בנימין בראשות הרב שמואל טל; "מכון משפטי ארץ" בספרי המשפט והשלטון, נזקים, קניין, משפטים ושופטים; "מכון המקדש" בספרים עבודה, קרבנות וטהרה; "מכון משה" בספר קדושה; "מכון התורה והארץ" בספר זרעים ועוד.

ספר זה, לא היה יוצא מן הכוח אל הפועל בלא עזרתם של רבים שסייעו בידנו, לכבוד הבורא יתעלה ולכבוד רבנו בלבד, על מנת שלא לקבל פרס. חובה נעימה היא לנו להזכירם ולפרט שבחם, כאמור: "לכו חזו מפעלות יי" (תהילים מו, ט).

בכורת התודה לדר"ר יחיאל קארה הי"ו, חוקר בכיר באקדמיה ללשון העברית, אשר יגע על מלאכת הניקוד הקשה ואף הגיה וערך את לשון הביאור. הרב הלל גרשוני הי"ו, עמס עמי בכל נוסח הספר משנה תורה, ואף הגיה חטיבות רבות של הלכות, והרב דביר טל, הרב רועי דובקין והרב עמנואל מזרחי. עורכי משנה אלו מלווים את המפעל שנים רבות והגיהו הלכות רבות במהדורה זו, עשו מלאכתם בהתנדבות מלאה, בטוב טעם ודעת, בדבקות ובחריצות, כשרוח השם מפעמתם.

תלמידי חכמים ותלמידים רבים סייעו בהגהת הלכות רבות: הרב חננאל זייני, הרב אריה כהן, הרב אוהד נפש,